

[Ninn-Hansen.]

ærede minister, ville gøre lånene mere tiltrækkende ved lettere tilbagebetalingsvilkår. Jeg så med stor glæde, at dagbladet Politiken sluttede sig til en tanke, der var fremsat fra vor side om, at man skulle gennemføre skattefri afskrivninger af lån, der var optaget til studieformål. F. eks. skulle man for beløb på 10 000-15 000 kr., som vi havde foreslået det her ved første behandling, årlig kunne gennemføre skattemæssige afskrivninger på et par tusind kroner. Man havde da mulighed for at bedømme f. eks., om de, der havde fået lånene, overhovedet var blevet her i landet; for man må jo sige, at det vel ikke samfundsmæssigt er så god en investering at sætte penge i uddannelsen af de unge, der drager ud af landet og ikke kommer tilbage, som det er at investere i uddannelsen af dem, der bliver i landet. Man havde dermed haft mulighed for at give dem lettere tilbagebetalingsmuligheder. Man kunne vel også i særlig grad have opereret med lån — i stedet for som nu udelukkende at give legater i de første studieår — mod så til gengæld at give skattemæssige afskrivninger. Jeg synes, at vi er kommet for hurtigt væk fra denne gode tanke, og jeg tror, at med dennes gennemførelse ville ingen i virkeligheden kunne have betænkeligheder ved, at lån og legater bliver fordelt således, som vi foreslår det, og dermed ville man — synes vi — få en sundere opbygning af hele ungdommens uddannelsesfond.

Jeg håber, at vi også efter anden behandling — der bliver jo formentlig nu tid til det — kan have mulighed for at drøfte dette spørgsmål på ny i udvalget.

Helge Larsen: Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen sagde i begyndelsen af sin tale, at uddannelsen skal have prioritet. Den samme tankegang gav det ærede medlem hr. Henry Christensen udtryk for, og jeg tror, at alle medlemmer af udvalget er ganske enige i denne problemstilling. Det er værdifuldt at fremhæve dette.

Dernæst vil jeg gerne understrege det ærede medlem hr. Ninn-Hansens udtalelse om, at der i udvalget mellem alle partierne var enighed om den meget betydelige udvidelse af ungdommens uddannelsesfond til 63 mill. kr. samt 4 mill. kr. til gymna-

siasterne. Der er jo også fra alle sider tilslutning til, at seminarieeleverne skal ind under ungdommens uddannelsesfond. Der er altså på adskillige områder, og meget væsentlige områder, opnået enighed mellem alle de i udvalgsarbejdet deltagende partier.

Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen sagde i dag, at den 15 000 kr.s grænse, der er nævnt i den gule betænkning, ikke burde være nogen skarp grænse. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at udvalgsflertallet i betænkningen netop siger, at de 15 000 kr. kun bør være vejledende, således at der bliver mulighed for at tage hensyn til den enkelte studerendes forhold i øvrigt.

Men på ét punkt har der jo hidtil ikke kunnet opnås enighed, nemlig med hensyn til de 4 mill. kr., der er afsat til stipendier til unge over den undervisningspligtige alder, der går i 8. og 9. klasse og i realklasserne. Oppositionspartierne anfører, at hvis der her er et problem, kan det løses over skattelovgivningen og via børnetilskuddene. Jeg er ganske uenig i denne problemstilling. Det, flertalspartierne vil med den foreslåede forsøgsordning, er jo at give mulighed for, at unge med evner dertil også får en uddannelse, en skolegang efter den undervisningspligtige alder også i tilfælde, hvor ellers familiens økonomiske forhold eller vanskeligheder som arbejdsløshed og sygdom ville hindre dem i at få denne videregående uddannelse. Det er altså ikke, om jeg må bruge det udtryk, et skatteproblem, ej heller et socialt problem; det er i allerhøjeste grad et uddannelsesproblem, og dette kan man efter min opfattelse kun løse derved, at der gives mulighed for at opnå stipendier til at fortsætte i realafdeling eller i 8. og 9. klasserne.

På et andet punkt har opfattelserne stået skarpt over for hinanden og gør det altså fortsat. Det er med hensyn til spørgsmålet om fordelingen af ungdommens uddannelsesfonds midler mellem legater og lån. Jeg er ganske enig i, at den fordeling, som fandtes i den højtærede undervisningsministers forslag, og som er fastholdt også ved de ændringer, flertalspartierne stiller forslag om, er den rigtige. Jeg kan her, ligesom det ærede medlem hr. Søgaard, henvise til den gule betænkning.

Jeg vil navnlig lægge vægt på det væsentlige synspunkt, at ønsker man at begrænse